

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Pokorágyi-
utez 1. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona
Fél évre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.**

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utez
1. sz. alatt a könyvnyomdában
Ide intézendők a kiadóhivatalt
illető előfizetés, hirdetésny,
nyilttér és egyéb felszólalások

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

A tulipán jegyében.

Mi átok ül e nemzetem,
Hová lett rézi szellemem?
Hogy újra élje, új vihar
Pusztító átka kellene?

Nagyok lenni csak úgy tudunk,
Ha láng emésztí hajlokunk,
Ha veszkialtás járja át
Mindenfelé a büs hazát!

Nem nagy költő írta e sorokat, de nagy igazság van bennük elmondván. Régi fátuma már a magyarnak, hogy csak akkor tud lelkesedni, csak akkor tud tevékeny lenni, mikor már kör-mére égett a dolog, mikor már jóformán elveszítette azt, a mi elveszithető.

Hajdan Petőfi ostromozta maró gunnyal a nehezen mozduló Pató Pálokot, a kik szeretik ősi joggal ősi házban életüket elpipálni, de most nem járnak olyan viharos idők, a mik Petőfihez hasonló villámokkal írják Európa égboltozatára a magyar nagyság hírét

Nem olyan régen jó félesztendeje az egész világ tulipánt kzedt föltüzni jó Magyarországon és az akkori sötét korszakban, mint jobb jövő záloga zuggott végig a hazán a magyar ipar pártolásának jelszava és láttuk ellenségeinket megijedni egy tavaszi kis virágtól, a mit a magyar nép házi ipara subára himez, ládára fest; ez a tulipán.

Megmozdult a világ Pozsonytól B assóig, Pancsovától Szepes Ófaluig és alakulának tulipán egyesületek a négy folyó és a hármass hegylédekén Kárpátoktól Adriáig A magyar társadalom kezdte megmutatni mindenfelé, hogy él és hogy nemzeti életet akar élni a jövőben.

De ime, a tavasszal eljöttek a béke galambjai és azóta a magyar társadalom nagy része kezd visszaesni régi lethargiájába.

Ne bizzunk mindent a politikusokra, mert a politika sok mindenre jó lehet, de a mely nemzetnek társadalma nem akar élni, abba ezer politikus sem fog életet verni. Az az egészséges állapot egy nemzet életében, ha a társadalom jár

elő az eszmék kivitelében és kényszeríti a politikát, hogy hozzá, az élethez alkalmazkodjék.

A politika, a jog alapjában elmélet, törvényeket hoz és magyaráz, tehát élettelen szabályok halmaza, a melyek szokásból kimehetnek, a körülményekhez képest változhatnak, — de a mi él és életét fenn is képes tartani, avval számolnia kell a politikanak és alkalmazkodnia kell hozzá, ha nem akar papíron maradni. Minek bizzuk hát egészen politikusokra szellemi életünk, fejlődésünk vezetését, mikor a magyar társadalom megmutatta, hogy a politikával szemben is képes élni és nagymérvű hatásokat létesíteni!

Ha jónak találtuk félesztendővel ezelőtt a tulipán mozgalmat, miért hagyjuk abba most? A magyar ipar a magyar nemzetgazdaság egyik fő alapja lenne, ha kifejlődhetnék, most elégedetlen és koldús százezrekből jómódu, elégedett népet alkothatna: miért nem tesszük lát meg azt, a mi erre szükséges? Vagy miért hagyjuk abba azt, a mit erre a célra helyesen kezdtünk?

Igaz, hogy vannak szédelőgök is, a kik visszaélnek a legnemesebb eszméekkel, a kik, míg lehangosabban verik mellüket a közönség szemeláttára, titkon rutul rászedik a hiszékeny polgártársakat

Igaz, hogy magával a tulipánnal is visszaéltek. Bécsben készítették, — igaz, hogy a tiz fillér értékű jelvényért kétszáz fillért szedtek általunk ellen nem őrizhető ezélokra. — de azért a tulipán mozgalom jó volt, hatásos volt, célravezető volt, kár volt abbahagyni

Igaz, hogy egyes, csak a hasznot vadászó firmák régtől fogva és most is visszaélnek a magyar iparral, a mennyiben hogy állami subvenciót kapjanak — e nélkül Magyarországon nem indul meg semmi! — állítanak névleg valami gyárfélt s a tőlük rendelőknek hozatnak Ausztriából árucikkeket Ez mind igaz, alig van a világon aranyosabb dolguk a szédelőgöknek, mint nálunk! De hát minden emberi fejlődés tökéletlen, hibák és szeplőfoltok tapadnak hozzá. Nem isteni mű, csak emberi és az eszme szent-

sége nem óv meg visszaélések ellen, hiszen a közmondás szerint az ördögnek is legdusabb aratása van az Isten oltárai mellett.

Azután a szédelőgök le lehet leplezni és a nemes mű tovább haladhat fejlődése felé, ha az elősködőkől megtisztult.

Mi is lehet hát az oka ennek a most beállott esendnek? Mi oka a szépen indult tulipán mozgalom kezdődő elalvásának?

Talán már van magyar ipar, úgy hogy a társadalomnak nem kell azt többé pártolással erősen élesztgetnie? De félév alatt ilyen haladásokat tett volna már a magyar ipar? Ennyire megerősödött: nincs többé külön pártfogókra szüksége? Ez a lehetetlenséggel határos!

Vagy talán a keblekből kezd kihalni a lelkesedés mert elmúlt a közvetlen veszély érzete? Azt gondoljuk, hogy majd összetartunk akkor megint, ha új veszedelem fenyegeti nemzeti létünket? De hiszen ez nem élet, csak tengődés, ha olyan ritkán adunk életjelt magunkról!

Csakugyan igaza volna Petőfiének, a ki egy satirikus versében így irt a magyar remzetről:

„S a világtörténet könyve?
Ott sem lennénk följegyezve!
Es ha lennénk jai minékünk,
Ezt olvasnák csak felőlünk:
Élt egy nép a Tisza táján
Századokig lombán, gyáván!
Oh hazám, mikor fogsz ismét
Vetni egy sugárt, egy kis fényt
Megrozsásodott nevedre?
Mikor ébredsz önézretre?“

Vagy azt hisszük, hogy „nyelvében él a nemzet“ és minden kötelességünket leróttuk hazánk iránt, ha magyarul beszélünk és a magyar szót terjesztjük?

Véreink, a magyarok ezrével vándorolnak a külföldre, mert itthon nem tudnak megélni, mert nincs iparunk, pedig a természet bőven ellátott minden szükséges kincsesel bennünket, de nem tudjuk hasznát venni. Ilyen körülmények között gyöngye vigasztalás az, hogy „nyelvében él a nemzet.“ Nyelvében élt a fáraók népe is Egy-

TÁRCZA.

Nyárutó.

Hüvössé váltak már az éjkek,
Fogy apránként a fény, meleg
Es lassan-lasson észrevétlen
Jön már az ősz, jön, közeleg . . .

Fakulni kezd a gyepek a réten,
Meggyérültek virágai . . .
Dalos madárkák bus csapatja
Dél felé készül szállani . . .

Sárgul a lomb az erdő fáján
S lehull egyenkint, leperreg . . .
Miért nem halunk meg, én Teremtőm,
Ilyenkor mi is, emberek?

Egy tavasz és nyár elég lenne
A földi létből mi nekünk,
Hisz' ily rövid idő alatt is
Mennyit bánkódunk, szenvedünk!

Tavasz ha elmúlt, el a hő nyár,
Lehullnánk, mint a levelek . . .
S a néma tél borította ránk
Fehér, örök szemfödlet.

Az alatt többé mi se fájna,
Álmodnánk békén, esendesen . . .
— S veled előbb ott porladhatnék,
En sirba szállott kedvesem!

Varius.

Régi időkbel.

Hová fajult el a régi jó idők erkölcsös népének méltatlan utóda? Az oly szép és kedves, pátriarchális szokásoknak ma már még nyoma is kiveszett népünkben. Mitha látnám a régi, egyszerű földmives családot esend teli szombat estén. A galambos nagyapa — pápaszemmel orrán — hangosan olvas fel a bibliából. A család tagjai áhitatos képpel figyelnek reá. A gyermekek is az asztal körül ülnek, a karos lóczákon ártatlan lelkeket meghatja az egyszerű történet. Csak a legkisebbik alszik édes álmot jó anyja ölében.

Vasárnap reggel, a barangok hívó szavára megtelik a Ur hajléka buzgó, vallásos néppel. Komoly arccal siet apraja-nagyja az Isten házába. El nem mulasztaná senki a templomi órát. A buzgó könyörgés az egekig hat fel. A munka megszűnik e napon, láрма, szekérszörgés nem hallható ekkor. A vasárnap délutánokat az ifjak a család körében töltik el. Istenkáromlás, erkölcstelen élet: ismeretlen fogalmak. Ha pedig mégis akad a nyáj közt egy megtévedt juhoska: kérlelhetetlen szigorral itélkezik felette a bölcs presbyterium. A házasságok között szeretetteljes egyetértés uralkodik. S ne is próbálna fejét felütöni köztük az egyenetlenkedés, mert az ilyenekkel brevi manu szokott elbánni a consistorium!

De hadd álljon itt néhány szemelvény, — ama régi, jobb idők jellemzésére, az akkori jegyzőkönyvekből. Megláthatjuk belőle, minő argus szemekkel őrködtek őseink a nép erkölcsére felett:

„A káromkodó és egyéb tánczosoknak büntetéseknek formája e legyen: Vasárnap reggeli praedication előtt nyaka, keze a kalodába tétetvén a praedicationnak fogytatáig ott szenvedjen, kijöven pedig az egész gyülekezet előtt csapattassék meg.“

„1737. A legények 50, a leányok 40 bot büntetés terhe alatt tiltattak a vasárnapi tánczolásától. Az ifjak erre magukat sajátkező aláírásukkal is kötelezték.“

„1737. Káromkodásért Gyenes Erzsébet 40 pälczára

íteltetett, mely büntetés alól megengedettett neki magát 10 forint azonnali lefizetésével megváltani.“

„1767. ápril 15. Határozat: „aki consistoriumba hivatik s vakmerőképpen meg nem jelenik, úgy tartassék, mint fukar. Ha pedig presbyter és hivatra sem jelenik meg: kiesapattassék“

„1768. decz 22. Kőrösi Csapó János, hogy ha továbbra is a templomot vakmerőképpen elmulasztja és a tanítóval gyűlölködik: az eklézsiái tanácsnak végzete szerint — halottja törtévé: számártemetéssel temettetik vagy másképpen is amint illik büntettetik.“

„1768. Kovács Marezi s felesége együttélési nem akarván, a férj 12, a nő 24 botot kapott, minek folytán mindkettő kézbeadással kötelezte magát a további békés együttlakozásra.“

„1768. Gergely Tolvaj János (névéhez hűen) a csüriből buzát, zabot lopott s a bíróság által 24 pälczára büntettetett, de megnyerte, hogy a fenyíték rajta 4 irt, azonnali lefizetése árán végre nem hajtattott; mindazonáltal a kőrösi templomban, reggeli könyörgés alkalmával egyszeri felállással követte meg az Istent és az eklézsiát.“

Mindezeket pedig megírva találhatjuk Batta György előbb berzétei, jelenleg pedig simonyii lelkész urnak „a berzétei egyház története“ czim alatt, kitűnő pennával megirt monographiájában

Hová levétek régi, jó idők?! . . . Ime az óra mindjárt éjfelet mutat, amikor én e sorokat papírra vetve elgondolkozom a mult és jelen nagy különbségein: — vasárnap este lévén: a koresma felől részeg kurjongatás zaja szűrődik át ablakaimon. Istentkáromló éktelen szidalmak verik fel az éjszaka esendjét. Hol vagy te régi presbyterium?! Hogy reggelre kelvén kalodába tétetned a rakoncátlanokodokat s templomból kijöven megcsapattad őket.

Alusszátok ugy-e esendes álmotokat kinn a temetőben? Nem is volna jó tináktok visszatérni hozzánk, ez erkölcstelen világba. — Pihenjetekek békén, az Urnak nevében!

Kőrös.

Nemes Elek.

tom dus földjén s most a sívó homokon mumiák között rabszolganép tanyáz.

Adjunk módot a magyar népnek, hogy ne csak a nyelvben legyen kénytelen megélni, hanem a nyelvén kívül legyen is módja miből élni, akkor majd élni fog a magyarság és terjeszkedni fog itthon és a határokon túl.

Erre volt jó az a derék tulipánmozgalom, a mi sajnos, már jó éjszakát készül mondani Leg-alább úgy látszik!

Lehet, hogy a látszat csal, lehet, hogy tüzes parázs lappang a hamu alatt s akkor a látszat tévedését örvendetes valóság váltja föl nem-sokára.

Ha a helyi viszonyokat nézzük, úgy látszik, hogy a tulipán mozgalom csirájában elaludt. Mert még márczius havában azt olvastuk a „Gömör Kishontban,“ hogy a rimaszombati kaszinó és a polgári kör bizottságot delegáltak az iparpártolás módozatainak tanulmányozására. Ime már októberben vagyunk és nem olvastunk. sem nem hallottunk újabb híreket a bizottságok működéséről, azóta már kisebb helyeken is alakultak tulipán egyesületek, de Rimaszombat még mindig tanácskozik, még mindig fontol.

Lehet, hogy mi vagyunk a hibások, hogy nem hallottunk semmit a tulipán mozgalom előhaladásáról, de tény, hogy ebből a tojásból azóta nem kelt ki a madár.

Lehet, hogy tévedünk, lehet, hogy csakugyan komoly megfontolások tárgya az illetékes helyeken a magyar és a helyi ipar pártolása és a tulipán mozgalom de igen szívesen megadjuk magunkat és bevalljuk tévedésünket, ha meggyőződünk arról, hogy az ügy csakugyan nem aludt el és méltó megoldást fog nyerni.

A hosszas megfontolás lehet a bölcs megfontolása és körültekintő, okos eljárással többre lehet menni, mint a dolog elhírtelenkedésével.

Ekkor aztán Rimaszombaté lesz a dicsőség, hogy a tulipán mozgalom első föllobbanásakor nem alkotott ugyan mindjárt diszgyesületet, de mikor a láz országszerte alábbhagyott, akkor komoly megfontolt törekvéssel adták magukat hölgyei és férfiai a magyar ipar pártolására minden szédelgés kizárásával az igazi, hamisítatlan tulipán jegyében. —hz.—

Vármegyénk Rákóczy temetésén.

Az idegenben porladt bujosók hamvainak az édes anyaföldben való örök nyugalomra helyezése, mint azt már általánosságban is tudjuk, folyó hó 29-én fog F. I. sőmagyarország szívében Kassán megtörténni.

A nagy temetésre készül a nemzet apraja-nagyja, hogy a nagy bősök emlékéhez méltóképen rója le há-lóját, melyet a temetésen a kegyelet megnyilvánulásában lesz alkalma kifejezni.

Az ország minden részéből lesz magyar és más nemzetségbeli hű fia is e hazának, hogy a nemzet nagy temetésén részt vegyen. Azon vármegyék pedig, melyeknek története összefüggésben van a Rákóczy-kor dicő történetével, imponánsan óhajtanak a temetésen részt venni. E 14 vármegye között van vármegyénk is, s a többiek példájára fogunk a nagy temetésen számmal és fénnel megjelenni. E czélből törvényhatóságunk f. hó 9-én tartott rendkívüli megyebizottsági közgyűlést.

A közgyűlésen tekintve az idő rövidségét, bizottsági tagjainknak csak mintegy negyedrésze jelent meg; de elég volt arra, hogy a vármegye lelkesedését e szám is kifejezze.

A közgyűlést az elnöklő Fáy Gyula főispán d. e. 10 órakor nyitotta meg. Főispánunk a töle megszokott rövidséggel, de mély gondolatfűzéssel és az igazi magyar szívből fakadó nem mindennapi választékos kifejezésekkel emlékezett meg a nagy nap jelentőségéről. Az öröm hangján nyilatkozik meg szíve, hogy alkalma lesz a nemzetnek nagy fiait kegyeletét lerónia az által, hogy idegenben porladt hamvait a magyar haza földjében helyezheti örök nyugalomra, s meg van győződve arról, hogy a megye ősei erényének példájára fog kifejezést adni kegyeletének. Ezután felkérte a megye főjegyzőjét, hogy olvassa fel az állandó választmány határozati javaslatát.

Lukács Géza főjegyző ragyogó tollal megszerkesztett határozati javaslatát, melyet hogy arról a vármegye minden gyermekének tudomása legyen és abból lelkesedést tanuljon és merítsen — egész terjedelmében itten közöljük:

„11445—906. sz.

A m. kir. miniszterelnök 4778 - 906. elnöki szám alatt intézett rendeletével felhívást intéz, hogy a II-ik Rákóczy Ferencz és bujosó társai földi maradványainak ünnepélyes elhelyezése alkalmából az ország által Budapesten, az ország szívében megtartandó ünnepélyen törvényhatóságunk magát képviseltesse.

11444—906. sz.

Abauj-Tornavármegye alispánja a fent említett ünnepély Kassa szab. kir. városban lefolyó részletének az ugynevezett „Rákóczy“ vármegyék alispánjai által megállapított programját közölve, megkerek-

sést intéz, hogy vármegyénk közönsége ahoz hozzá járuljon, s ugyan mint „Rákóczy“ vármegyének egyike az öt méltán megillető helyet foglalja el.

11555—906. sz.

Kassa szab. kir. város polgármestere a II-ik Rákóczy Ferencz fejedelem hamvainak ünnepélyes elhelyezése alkalmával összeállítandó díszmenet-sorrendjét küldi meg s kéri, hogy az ünnepélyen való részvételre küldendő bizottság névsora a rendező bizottsággal még e hó 15-ik napjáig közöltessék.

Határozat:

A minék csak gondolatára is mind n igaz magyar hazafinak szíve feldobogott; — a mit mint a távol jövő történetének kimagasló s kedves eszményét képzelünk el, — és a melynek bekövetkezéseért fohászokat küldöttünk a magyarok Istenéhez, beteljesedett. A szabadsághősök eszményének a nemzetet hódítáért családi boldogságot, a polgári nyugalmat, királyi nagy vagyont egyaránt önzetlenül feláldozó fejedelemnek II-ik Rákóczy Ferencznek szent csontjai az édes anya, a szeretett haza honfiai vérrrel oly sokat megöntözött ölen pihenhet meg. Nem lesz tehát ő, s nem lesznek hűségben kipróbált vitéz tábornokai többé számkivetett bujosók; vissza térnek, hozzánk jönnek, hogy tanítsanak bennünket miként kell a hazát és nemzetet igazán szeretni s érette az áldozatokat meghozni! Oh legyen is az ő példájuk gyújtó, magasztos életük utmutató; s ha így leend, úgy nemzetünk élni s virulni fog időtlen időkig!!!

E nagyjelentőségű hazafias ünnepélyen lelkünk legrágóbb kincseit helyezzük el hódolatteljesen a szentelt ravatalra; s egyhangú lelkesedéssel határozuk el, miként vármegyénk közönsége mind azt tegye meg, a mivel az ünnepség fénye emelhető; ehez képest gróf Andrássy Géza, Szentivány Árpád, Dráskóczy László, Szontagh Andor, Dr. Bernát István országgyűlési képviselőinket és Hámos László vármegyei bizottsági tagot felkérjük, hogy a Budapesten f. év és hó 28-án megtartandó ünnepélyen főispánunk ó méltósága és alispánunk vezetése alatt törvényhatóságunkat képviselni szíveskedjenek, — Putnoky Mór országos képviselőt, Hámos Aladár és Fáy Antal várm. bizottsági tagokat pedig, hogy ez alkalommal a vármegyénk tulajdonát képező „Rákóczy“ zászlónk alatt az ország vármegyéiből megalkotandó uri lovasbanderiumban részt vegyenek.

Elhatározzuk továbbá, hogy a kassai ünnepélyre egy nagyobb számú uri lovasbanderium állítassék össze s abban leendő részvételhez a **Budapestre kiküldött 3 egyéne**n kívül gróf Andrássy Géza, Farkas Zoltán, Hanvay József, ifj. Hevessy László, Hámos Antal, Dr. Söldös Béla, Maurer Oszkár, Gundelfingen József és ifj. Molnár József urakat kérjük föl; s a **budapesti gyalogos küldöttséget** gróf Serényi Béla, Máriaassy Andor, id. Hevessy László, báró Ragályi Balassa Ferencz, báró Luzenszky Henrik, Hevessy Bertalan, Samarjay János, Ragályi Gyula, Radvánszky György, Fáy Árpád, Fáy László, Szentiványi József, Széman Endre prépost, Csabay Pál ref., Gyürky Pál, Terray Gyula ág. ev. esperesek, Hönisch Ede, Dr. Kovács László és Lukács Géza vármegyei főjegyzővel **egészítjük ki**; azon kéréssel, hogy a menetben magyar, illetve egyházi díszben megjelenni szíveskedjenek.

A kassai ünnepségen népies gyalogbanderium szervezendő lévén, intézkedünk aként, hogy vármegyénk 6 főszolgabírói járásából járásonként 4 egyén vonuljon fel, még pedig az illető járásokban elfogadott, csinos eredeti népviseletben; felhívjuk ennél fogva járásbeli főszolgabíráinkat, hogy járaaik területéről négy-négy arra czélszerűen alkalmas egyént válasszanak ki, s azok neveit és lakását alispánunknak és ifj. Czékus István berzétei körjegyzőnek, mint az ezen népies küldöttség vezetőjének 8 nap alatt hozzák tudomására.

Részt fognak venni továbbá a vármegyei központi hajdúk létszámából hatan, valamint a fő- és alispáni huszárok; s hogy ezeknek tarsolylyal lett felszereléséről alispánunk máris gondoskodott, helyesléssel vesszük tudomásul.

Tökölly Imre fejedelem földi maradványainak méltó fénytel való elhelyezéséről is intézkedni óhajtván, a gyalogos küldöttség tagjait arra is felkérjük, hogy a Késmárkon folyó hó 30-án tartandó ünnepségen szintén megjelenni szíveskedjenek és alispán megbizuk, hogy a hajdú-személyzet kirendelése érdemében tegyen saját hatáskörben intézkedést.

A fenkölt lelkű II-ik Rákóczy Ferencz és Tökölly Imre fejedelem ravatalára ezüst koszorút helyezünk, előbbin a következő felirattal: „II-ik Rákóczy Ferencz fejedelemnek, ősi szabadságunk dicső védőjének Gömör- és Kishontvármegye“; míg a másik koszorú feliratát ekként határozzuk meg: „Tökölly Imre emlékének az alkotmány és vallás-szabadság fejedelmi bajnokának Gömör- és Kishontvármegye.“ Egyebekben pedig alispánunkat felkérjük, hogy e koszorúk sürgős beszerzéséről gondoskodjék.

Mint hogy pedig úgy tartjuk helyesnek, miszerint a törvényhatóság óhajtságból kifolyólag senki nagyobb megterheléssel ne illetessék, azon lovas banderistáknak, kik mindkét helyen résztvesznek, fejenként 600 korona; s azoknak, kik csupán Kassán szerepelnek, fejenként 300 korona tételessék folyóvá költség megtérítésként; ugyancsak költség megtérítésként tesszük folyóvá a népies banderiumban résztvevőknek egyenként 40 koronát, vezetőjüknek 100 koronát; ellátjuk a hajdú-személyzetet 6 korona napidíjjal és felmerülő vasuti költséggel; — tisztviselőinknek pedig a szabályrendeletileg megállapított felszámítási jogot biztosítjuk.

A népies és uri gyalogos küldöttségnek a vármegye színeiből összeállítandó vallszalaggal való ellátásáról alispánunk fog gondoskodni; a kit is felkérünk, hogy az egész ünnepség költségeiről okmányolt számadást készítsen s azt téli rendes közgyűlésünknek mutassa be.

Ugyancsak megbizuk alispánunkat azzal, hogy a felmerülő költségek előlegezését szabad rendelkezés alatti alapunk pénztárából eszközölje s téli rendes közgyűlésünkben tegyen előterjesztést az iránt, hogy az ünnepségekkel kapcsolatos összküldöttségek megtérítése fejében szabad rendelkezés alatt álló pénztárunk javára az évenként meghatározott 1%-os vármegyei pótdadón felül mily összegű pótdadó kivetéséről s behajtásáról kell gondoskodni.

Kimondjuk, hogy a népies és uri gyalogbanderisták a vármegyei levéltárban őrzött azon vármegyei zászlók alatt vonuljanak fel, a melyeket közgyűlésünk jelenleg kiválasztott; egyszersmint felvetvén az eszme, hogy vármegyénknek vármegyei czimerrel ellátott épségben lévő zászlaja nincsen, törvényhatóságunk hölgyközönségének honleányi figyelmét ezen körülményre felhívjuk; s a további lépések megtételével alispánunkat bizuk meg.

Azon eshetőséggel is számolni óhajtván, hogy törvényhatóságunk női közönsége a kassai ünnepélyen résztvenni óhajt, megjegyezve, hogy utczai, lehetőleg fekete, esetleg félgyász öltözet használandó a vállon átvett gyászszalaggal, — a „Rákóczy“ fejedelem temetését rendező bizottságot egyéb közlendők kapcsán értesítjük, hogy a menetben vármegyénk 20 tagú női küldöttsége részére helyt adni szíveskedjék.

Vármegyénk női közönségét pedig ez uton kérjük fel, hogy a kik a kassai ünnepségekben résztvenni szándékolnak, ebbeli készségüket folyó hó 20-ik napjáig vármegyénk főjegyzőjéhez intézendő levél által adják értésünkre.

Nagyjelentőségű történelmi esemény jellegével bírónak ösmervén el azt, hogy II-ik Rákóczy Ferencz fejedelem s szenvedések által megszentelt nagyasszonyunk Zrinyi Ilona, valamint Tökölly Imre fejedelem földi maradványai a többi bujosókkal édes hazánkba visszahozattak, — ezen nagy eseményt nemzeti ünnepnek minősítve hivatalosan keressük meg az egyházak főhatóságait, hogy folyó évi október hó 29-én, délután 3-tól 5 óráig, azaz a szent hamvak elhelyezésének ideje alatt a templomok tornyaiban lévő harangokat huzzassák meg; s kassai ünnepség nyolczad napján, azaz november hó 5-én pedig vármegyénk egész területén hálaadó istentiszteletet tartani szíveskedjenek; s felkérjük az iskolai hatóságokat, hogy ugyanazon napot a tanuló ifjúsággal is megünnepeletvén, annak keretében az ó nagy történelmi szerepléseikről, magyar hazánk szabadságáért mindenüket feláldozó tényeikről megfelelő alkalmas előadásokat tartsanak.

Hámos László vármegyei bizottsági tagnak hazafias és helyesen megindokolt ezen tárggyal kapcsolatos indítványának elfogadásával egyhangulag határozuk el, miszerint a Tökölly Imrére vonatkozó 1687: V., valamint a II. Rákóczy Ferencz fejedelem és vele együtt küzdő hazafiakat diffamáló 1715. XLIX. törvényczikknek hatályon kívül való helyezése és így törvénykönyvünkben törölése czéljából törvényhozási intézkedések megtételére az országgyűlés mélyen tisztelt képviselőháza indokolt felirattal kerestessék meg.

Végezetül alispánunkat azzal is megbizuk, hogy a vármegye czéljaira ily nagyobb szabású ünnepségeknél valóban szükséges két rendbeli dísz huszár-öltönyt is szerezzen be.

Kelt Gömör- és Kishontvármegye közönségének Rimaszombatban 1906. évi október hó 9-én tartott rendkívüli közgyűlésében.

Jegyzette:

Lukács, vármegyei főjegyző.

A határozati javaslatot a közgyűlés egyhangú nagy lelkesedéssel fogadta el, a mit azután az elnöklő főispán elfogadott határozatnak enuneciált.

Majd alispánunk *Bornemisza* László emelkedett szólásra, s az ünnepségen való részvétel módozatára nézve adott részletes felvilágosító magyarázatokat.

Végül *Hámos* László nyugalmazott főispán lelke szólalt meg és a Rákóczyt diffamáló törvény eltörlése iránt terjesztette elő indítványát, a melyet a közgyűlés szintén nagy lelkesedéssel fogadott el és emelt határozat erejére.

Ezután a közgyűlés a főispán éltetésével véget ért.

A közönség köréből

Mélyen tisztelt Szerkesztő uram!

Bár egészen váratlanul jött és szinte meglepetésszerűleg hatott reám, hogy levelém a nyilvánosság előtt is megjelent; — mindazáltal ezt olyasvalami nagy dolognak még se tartanám, a melyért érdemes ismét tollat venni kézbe és levelet írni csak azért, mert ez megtörtént vagy talán azért, mert ily módon nem sikerült inkognitomat se megőrizni.

Nem, kedves Szerkesztő ur, egyáltalán nem e miatt teszem, hanem azért, a mi levelémre irt szives válaszból jutott tudomásomra. Ez szolgáljon egyszersmind mentességül is, midőn arra kérem, hogy amit mondani kívánok, lapjában is közölni szíveskedjék. Különben is rövid leszek, mivel csak azt akarom kijelenteni, hogy most már se okom se jogom nincs többé közleményükben kételkedni, mert a kutfó, a melyből származik, oly tisztelget és hitelt érdemlő, hogy ahoz a tévedésnek vagy kétségnek még csak gondolata se férközhetik. — Azonban midőn ezt szives készséggel elismerem, a közleményből kifolyólag most már nekem is van egy tisztelgetljes kérésém azokhoz, akiknek csakugyan megfordult elméjükben az a gondolat, hogy az úresedésben levő tanácsbírói állás betöltésénél nekem is szerepet juttassanak. Kérésém pedig az: mivel úgy vagyok értesülve, hogy ezen állás betöltésénél a szavazatok igen megfognak oszlani, ebből önként következik, hogy tanácsbíró-ságra hivatott emberfink is van elég. Válasszanak ezek közül, engemet pedig hagyjanak el s tömöröljenek a melletti, a kit ezen állásra kivülem még hivatottabbnak és érdemesebbnek tartanak, mert hogy ilyenek vannak, erről én is tanubizonyoságot teszek.

Fenti soraimnak közlését ismételve kérve, tiszteletteljes üdvözlésem mellett maradtam
Gömör-Székelyországban, 1906. október 4-én.

Öszinte tisztelője:
Simon Mihály, ev. ref. lelkész.

Tisztelt Lelkés úr!

Mindig a nyílt, tiszta őszinteséget kívánván szolgálni, ezen sorainak is szíves készséggel adunk helyet. Fogadjon szíves üdvözlésem őszinte nyilvánulását
Rimaszombat, 1906. okt. 7.

Komáromy István, felelős szerkesztő.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk minden olvasóját, kik még az előfizetést meg nem újították avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlíteni szíveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. Fáy Gyula főispán és Bornemisza László alispán f. hó 11-én Budapesten időztek a Rákóczy temetésen való részvételre szükséges intézkedések megtétele céljából.

Hasafiai főpap. Sipeki Balás Lajos roznói római kat. püspök, ki csak nem régen vette által a roznói egyházmegye vezetését Rákóczy Ferenc nagy fejedelmének temetésére alkalmából terjedelmesebb hasafiai tartalmu körlevelet intézett papjaihoz. A körlevélben a főpásztor elrendeli, hogy a temetés napján minden plébánia templomában gyászmise tartassék, arra a hatóságok és testületek meghívassanak; a harangok zúgjanak; az iskolák ifjúsága a gyász-istenti tiszteleten részt vegyen. ezután pedig minden iskolában ünnepély tartassék, a melyen e nagy nap jelentősége a tanuló ifjúságnak magyaráztassék.

Birói berendelés. Tomcsányi László debreczeni kir. táblabíró az igazságügyminiszter a budapesti kir. Cúriához kiegészítő bíróul rendelte be. Örömmel fogadjuk e hírt, mert a jeles jogász és erényes szorgalmu bíró vármegyénk szülötte, s még 6 év előtt törvénytudóként jeles bírónak volt.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bihary István tanfelügyelői töltnököt jelenlegi minőségében Nagy Küküllő vármegye kir. tanfelügyelőségétől Gömör-Kishont vármegye kir. tanfelügyelőségéhez helyezte át.

Református gyűlés. A tiszáninneni ev. ref. egyházkerület ez idén éves kerületi nagygyűlését f. hó 14-én tartja. Ungvároztól A gyűlésre. — hol a református híveknek csak igen kis töredéke imádkozik a magyar hazáért — meggyékből elutaztak: Bornemisza László alispán főgondnok, Lukács Géza megyei főjegyző tanácsbíró, Bodor István főgimnáziumi tanár, Csabay Pál esperes, Czinke István és Vattay László főjegyzők s számosan a lelkes karból.

Kinevezés. A m. kir. földművelésügyi miniszter Gömör- és Kishontvármegye rimaszombasi járására nézve Czirbesz József pusztacobánkai lakost, a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

A rimaszombati kerületi betegsegélyező pénztár igazgatósága f. hó 14-ikén — ma — délelőtt 11-kor a városháza tanácstermében Rabély Miklós elnöklésével ülést tart.

Ünnepi naptár. Október 31-én egyházi és ifjúsági ünnep, a helybeli egyesült protestáns főgimnázium tornacsarnokában d. é. 9 órakor.

November 4-én délelőtt 11 órakor a Rimaszombat és Vidéke jótékony Nőegyesület diszközgyűlése a kaszinó nagytermében; 12 órakor a Cselédlányképző megnyitása Tamásfalván; esti 8 órakor táncszal egyekötött műkedvelői jótékony színi előadás a Három Rózsán.

November 5-én Rákóczy-ünnepség a templomokban és iskolákban.

November 18-án a Polgári Olvasókör 60 éves jubileumán ünnepi diszközgyűlés és este hangverseny a kör sajtó helyiségeiben.

Nőegyesületünk jubileumához — mely nov. 4-én lesz — nagyban folynak az előkészületek. A nemes egyesület elnöksége — élén Samarjay Jánosné elnökkel — időt és fáradságot nem kímélve buzgó lelkesedéssel munkálkodik a jubilárius ünnep sikerén, mely minden tekintetben fényesnek ígérkezik. Helyből és a vidékről is sokan készülnek úgy a délelőtti diszközgyűlésre és a cselédképző e humánus és nagyon is szükséges intézmény megnyitására, mint különösen az esti jótékony színielőadásra és táncmulatságra, melynek érdekességét nagyban növeli a Gavotte, e gyönyörű, régi francia tánc, melyet 16 fiatal, szép leányka fog lejtetni. A szindarab „A nagymama”, Csikynek az örökség és őshumoral megírt népszínműve. Ennek szereplői is kitűnő izléssel és finom gondallal vannak összeválogatva. — A meghívók már készülnek. E hét folyamán fogják szétküldeni a hatóságoknak, testületeknek, iskoláknak és azok fejeinek, valamint a nőegyesület összes tagjainak és pártfogóinak A nagyközönséget plakátokon fogják meghívni. Külön, személyre szóló meghívókat — a jótékony célra való takarékosági szempontból — nem bocsátanak ki.

Fehérkereszt mulatság. A vármegyei fehérkereszt-egyesület még tavasszal terve vette, hogy csak a mult évben létesített nyomorék gyermek otthona javára egy nagyobb szabású jótékony célú mulatságot rendez. A mulatság akkor közbe jött akadályok folytán nem volt megtartható. Most azonban arról értesülünk, hogy az f. évi december hó 8-án okvetlen meg fog tartatni a vármegye háza díszes termében élőképekkel kapcsolatban. — A mulatság sikere biztos, mert a rendezőség élén az egyesület társelnökei Bornemisza Lászlóné alispánné és Hámos László nyugalmazott főispán állanak. — Segédkezik nekik az egyesület választmányja és a szűkebb körű bizottság, melynek tagjai Kern Adolfné és Dr. Baksay Dezsóné alelnökök, Lukács Gézané, Kolbay Sándorné és Dr. Veres Samu választmányi tagok, Törköly József és Dr. Veres Samu táblarendezők és

Komáromy István titkár. A választmány f. hó 10-én tartott nagyon látogatott gyűlésében határozott ez irányban; a felvetett eszmét és tervet a választmány nagy lelkesedéssel fogadta s kimondta, hogy a nemes ez el érdekében mindent elfog követni. — Ismerve hölgyeink buzgóságát és lelkesedését részünkről mi is a legteljesebb sikert reméljük.

Dobsina város polgármestere. Néh. Szontagh Béla helyére Dobsina városa e hó 3-án választotta meg egyhangú lelkesedéssel fiatal tanácsosát Dr. Csermák Sándort a város polgármesterévé. A választó gyűlésen alispánunk Bornemisza László elnököl, s szép szavak kíséretében adta által a hivatalt az új polgármesternek. Dr. Csermákban a város egy ügyes, képzett s sima modoru agilis polgármestert nyert, ki minden biznnyal, teljes eréllyel fogja a városnak elődje által meg kezdett vitális érdekeit és ügyeit fejleszteni.

A gömöri bandérium vezetősége figyelmébe. Hogy Gömörvármegye bandériuma a Rákóczykor hadseregére emlékeztető történelmi jelmezben vegyen részt, Markó Miklós a „Magyarország” munkatársa vármegyénk bandériuma vezetőségének a következő tervet ajánlja megvalósítani: Ismeretes, hogy pl. Szabolcs vármegye festői megjelenésű bandériummal jelenik meg a kassai temetésen, az ország 3 legjobb cigány tárogatósa kíséretében, utánuk pedig négy lovas baronás megy kurucz viseletben illő volna tehát, hogy Gömörvármegye bandériuma szintén a régi módi, a Rákóczy korszak hadseregére emlékeztető harezai jelenettel vegyen részt. Ezt aránylag csekély költséggel a következő módon lehetne megvalósítani. Egy kiszolgált katonai dobos, kurucz tábori ruhába öltözve, egy nyugodt vérű paripán ülne. s két oldalról a nyeregkapába akasztott s gy-szleppel letakart régi lovassági üst dobokon verné halkán a szokásos temetési indulót. Ezen régi kettős dobok a krasznaborkavári régiséggyűjtésben találhatók, s mint értesülünk ezeket szívesen engedné át használatra Sulyoszy István kir. tarasos uradalmi igazgató. A most említett történelmi nevezetességű dobokat egykor Rákóczy tábori dobosa a száz évet élt Dobi András ezredbóss használta Krasznaborkán, kiknek sikerült olajfestménye most is látható az ősrégi várban. A kép azon helyzetben ábrázolja Dobi Andrást, midőn az induló lovasságnak lóháton ülve, riadót ver támadásra. Öltözete fekete prémes kucma van a fején, ugyanolyan prém világoskék mentéje gazdagon ellátva sárgás színnel vitézkötéssel, tűzvörös nadrágra és sárga eszímája volt, marezona arca valóágos típusa az akkori Rákóczi felkelő csapatok katonáinak.

Esküdtárszéki főtárgyalás. Folyó hó 15-én, holnap fogja tárgyalni a helybeli kir. törvényszék, mint esküdtárséki a gyermekölésért vádolt Erdős Mór és neje: Cziller Emília ügyét. A tárgyaláson számos tanút fognak kihallgatni, azt még nem lehet tudni, hogy zárt tárgyalás lesz-e vagy nyilvános. azonban az elnökségben meg van a tapintat és böles előrelátás, bizonyára intézkedés lesz tőve, hogy éretlen, oda nem való alakok a nyilvános tárgyalás esetére se juthassanak a tárgyaló terembe. A vádhatóságot dr. Mészáros István kir. ügyész fogja képviselni. Erdős Mór védője: dr. Weinberger Rezső, míg feleségét: az elsőrendű vádlottat dr. Fráter Samuel védi. A behívott 30 esküdtő névsora ez: Keresztesi József gazd. intéző, Rónay Gyula takarékpénztári könyvelő. Máriásy Andor földbirtokos, Mész Miksa földbirtokos, Broncs Viktor földbirtokos, Szügyi Zsigmond nép- és iparbanki könyvelő, ifj. Süte István ügyvéd, Lövsch Ödön gimn. igazgató, Brodski Gyula erdész, Soós Ferenc ácsmester, Tornallyai Zoltán földbirtokos, Lengyel Samuel takarékpénztári pénztárnok, Krman Lajos ág. ev. lelkész, Kolbenhayer Gyula főerdész, Szontagh Aladár ügyvéd, Czirbur Imre ügyvéd, Szakall István földbirtokos, Dr. Weinberger Rezső ügyvéd, Diószeghy Dezső földbirtokos, Járdánházy Dénes földbirtokos, Farkas Zoltán földbirtokos, Banezik Samuel ág. ev. lelkész, Hámos Aladár földbirtokos, Lenner Gyula főgy. tanár, Varga Lajos ácsmester, Törköly János gym. tanár, Vaida Ferdinand földbirtokos, Simon István ev. ref. lelkész, Haas Salamon üvegkereskedő, Gregorecz Mihály földműves.

Műkedvelői előadás. A rimaszombati „Polgári Olvasókör” műkedvelő ifjúsága folyó hó 7-én fényesen sikerült színelőadást tartott a polgári-kör dísztermében. Színe került: Gerő Károly 3 felvonásos, magyaros, eredeti népszínműve: Turi Borcsa. Zsufolt ház előtt léptek a szereplők a színpadra, ami kedvüket még fokozta és a jelenlétüknek oly sikerült előadásban volt alkalmuk gyönyörködni, a mely bármily elsőrangú színtársulatnak is dicséretére vált volna. Különösen ki kell emelnünk a szereplők közül Kiss Juliskát, Borcsa szerepében, aki játékaival már az első pillanatban meghódította a közönséget. Takács Zsuzsika, egy fiatal csinos leány, Özv. Gombosné szerepében teljesen bele tudta élni magát és senki sem sejtette volna, hogy mily fiatal leány szíve dobog az özevgyi fátyol alatt. Mellette Ferenc fia szerepében ifj. Pecsök János az elismerés és teljes dicséret a férfi szereplők közül Ibo Juliska csinos és ügyes árva volt, ki teljesen átérte szerepét és jól alakította. Jóska kocsis szerepét sikeresen játszotta Hozek János. Horti plébános szerepében pedig Kovács Andor mutatott be ügyes alakítást. — Minden szereplőről csak elismeréssel emlékezhetünk meg, mert jól játszottak, szerepeiket be tanulták és csinosan voltak öltözve. Ugyancsak elismeréssel kell Paal Gyula rendezőről és Fráter Sándor szögőről is megemlékezni, kiknek szintén nehéz szerep jutott. Hogy milyen volt a közönség megelégedése, tanubizonyosságul szolgál erre az, hogy közkívánatra folyó hó 21-én újra előadják e darabot ugyanazzal a szereplőkkel.

Vármegyei naptár. A mult évben I. só évfolyammal megkezdett vármegyei naptár Lukács Géza megyei főjegyző szerkesztő, Dr. Veres Samu főgimnáziumi tanár, Dr. Kármán Aladár kórházi orvos és Komáromy István vármegyei aljegyző, lapunk felelős szerkesztője mint munkatársak szerkesztésében és Lévai Izó könyvkereskedő kiadásában ez évben is megfog jelenni. A naptár már munkába vétetett, még az december hó 1. ső napjaiban kapható lesz Lévai Izsónál. A naptárnak a mult évben is igen sok hasznát vették, mert az tartalmazza a vármegyei összes hivatalok, hatóságok, egyletek, társulatok, gyárak, kereskedők, iparosok stb. cím-tárát, s igen érdekes irodalmi részzel is el lesz látva.

Nyilvános köszönet. Mindazon számos jó barátaim, kik boldogult édes feleségem elhalálása alkalmából részvétnyilatkozásaikkal kísérelték meg lelki fájdalom enyhítését s kik áldott porai temetésére folyó hó 7-én megjelentek fogadják ez uton is igaz köszönetemet. — Rimaszombat, 1906. évi október hó 10-én.

Borsodi József.

Gyászjelentés a mult század elejéről. E cím alatt a „Budapesti Hírlap” szeptember 19-iki számában egy 1819-ben kelt gyászjelentést. Van módunk benne, hogy a gömörmegyei múzeum ezen korbeli hasonló nyomtatványából egyet mást bemutathassunk. Abban az időben egész ívrétben nyomtatták a gyászjelentéseket. Csak a címzés és a névalírás írott. Ilyen ez is:

„Kedves Uram Eötsém! A böles Teremtőnek örök végezése szerént kedves Feleségem néhai Teintatás Szinyei Marse Mária Asszony a' hét E-ztendőig szüntelen tartott súlyos betegsége után e mulandó világból Eletének 57-dik, Házassági Elettünknek pedig 38-dik E-ztendőjében e folyó 1815. E-ztendőnek szent Iván havának 10-dik napján az örökké tartó boldogságba általköltözött! Ezen szomorú eset által én egy hűséges Házastársból, két férfit s ugyan annyi Leány Gyermekeim egy ritka példájú kegyes édes Anyától, Attyafiai s esmerősei egy kinyílt szívű barátától, a' szegények és szűkölködők egy Keresztymé Jóltevőktől, — fosztattam s fosztattak meg. — Melly visszazsuzerhetetlen vesztesésemből származott szomorúságomat a' midőn kedves Eötsémmel közölöm, s a' megbőlölgött édes Feleségemet örök emlékeztetőbe, magam Gyermekeimmel együtt atyafiságában ajánlanám — — maradtam Mátyás szent Jakab hava 4-dik napján 1815-dik E-ztendőben szomorodott szívű atyafi szolgája Bernát Paal m. p.”

Külső cím: „Tekintetes Borbély Sándor urnak kedves Uram Eötsémnek szomorúan Rofra.”

Ilyen, sőt még bosszabb stílusban van fogalmazva valamennyi. A negyvenes években már alakja is változik. Később már a maihoz hasonló rövidséggel vannak szerkesztve a halotti jelentések.

Panasz. Még mult héten panaszt kaptunk a roznói „Feketesas” vendéglőse ellen, ki a ruha szerint fizetett meg a vasúthoz való viteldíjat. Nemrégiben két ur egy kocsit rendelt a reggeli vonathoz, aztán egy nagy nyitott omnibusz állott elő s fejenként 60 fillért fizettett a pinézér. M. kor már négyen ültek a kocsiban, elő-állott a szolgál, hogy az ur 80 fillért követel személyenként. Le kellett szállni a magasból és leszurni fejenként 20 fillér pótlékot. — Hát ez nem eljárás; nem valami nagy szerencsétlenség ugyan, de biztosak vagyunk benne, hogy a város kitűnő — erélyes főkapitányának: Fáy Istvánnak nincs ilyesmiről tudomása mert bizonyára leszoktatná a „Sas” vendéglőt az ilyen mucsai dolgokról.

A szüret megyénk bortermelő helyein már csaknem teljesen befejezést nyert. Az almágyi hegyekben a néhány napig tartó vig életet nagy esend váltotta fel s a putnoki meg a serkei termés is le van már szüretelve csaknem egészen. A szüretre — bár kissé hűvös volt, de meglehetősen idő járt. A természettel némelyik szőlőbirtokos várakozáson felül meg van elégedve, különösen Putnokon. Másrészt azonban halljuk, hogy egyesek termése mennyiségre meg sem közelíti a mult évit, minőségre nézve azonban jóval fölülmulja, úgy, hogy átlag véve a bor sokkal jobb lesz, mint az előző években. A mi talán azt is jelenti, hogy a jövő esztendőben nagyobb vigásra, kedélyesebb murikra lehet kilátás!

Halálos végű baleset. Megirtuk lapunk mult számában, hogy Jolsván mult hó 27-én Trnászte Lukács kőbánya-munkás a dinamitrobombantás idején nem menekült elég jókor a robbantás színhelyéről s fejére oly nagy darab kő esett, hogy koponyáját betörtte. A sérült még aznap bejött a kórházba, hol életmentő műtétet végeztek rajta, azonban a szerencsétlen ember koponyája az agyallapon is össze volt törve, s folyó hó 7-én kiszüvedett a 31 éves fiatal ember. Felesége és egy árva kísérté ki a tragikus véget ért munkás hullt tetemeit folyó hó 9-én.

Galambposta. Vidéki megbízások teljesítésére Dohány utca 16. sz. alatt vállalatott alapított Galamb János előnyösen ismert fővárosi kereskedő. A vállalatnak „Galambposta” a neve, s ez a legigyekezetlenebb és a legnagyobb fényűzésű tárgyak között levő minden kigondolható holmit és pedig elsősorban magyar gyártmányt szerez be megbízóinak. Jutaléka csupán azon pénztári engedmény, amelyet az eladótól von le magának. Elképzelhető, mily előnyöket nyújthat megrendelőinek, amikor mindent csak kereskedő által elérhető árban számít fel. E valóban hízagypótló és életrevaló szolid vállalatot ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe. Prospektust a „Galambposta” kívánatra azonnal küld.

Sötét bűn. Nyustán f. hó 10-ikén Szuchár Zsuzsanna 21 éves cseléd kis magzatot hozott a világra, melyet a pöczedőrből vétetett ki az ottani orvos. Az eset gyarus volt, s kérdőre vonták a kegyetlen anyát, ki előadta, hogy a fővárosban fordult egy „tudós asszonyhoz”, ki segített rajta, azonban itt nem tudott már mit tenni, mert félreess helyen vették elő a fájdalomak. — Az esetet bejelentették a vizsgálóbíróknak, ki f. hó 12-ikén az orvosokkal együtt kiszállt a helyszínére s a vizsgálatot és a nyomozást megkezdte.

Rablások a vidéken. Vakmerő rablás történt folyó hó 6-án déltájban Tóthegymeg község határában. Antal János uhrin tóthegymeg gazda juhnyáját legeltette juhásza az erdő szélén, s a mint a nyáját ki akarta terelni a mezőre, váratlanul két ember jött elő az erdőből, kik a juhászt hirtelen megtámadták és lefűtötték. A juhász leverése után a vakmerő rablók a nyájából 28 darab juhot kiszakítottak és a hercegi erdőbe behajtották. Mire a juhász eszméltetere tért és hirt adott a községbe a történetekről, akkorra már a vakmerő rablóknap nyomuk veszett — Ugyanaz nap reggel Kecze község sertés nyájából választották ki az öt legrészebb sertést és a Székely-féle erdőn keresztül elhajtották. A csendőrség mindkét esetben a nyomozást megindította. Ugy látszik, hogy megyénk területén — különösen ősz és tél táján — igen gyakoriak a juh és sertés lopások.

Zárlatfeloldás. Balogiványi, Markuska községekben a sertésorbanéz, Batka, Hanva és Velkenye községekben a sertésorbanéz megszűnt.

Agyonnyomta az útközdő. Tiszolezon a rimamurányi r. t. közüző telepén f. hó 6-ikán a szénszállítás a maga rendje szerint ment, s a kis szállító vagonok mellett a munkások csendesen végezték dolgukat. Tolatás közben egyszer két kocsiit kellett összekapcsolni s ifj. **Brezák** Lajos munkás a kocsikat összekapcsolva — nem tudott kimenekülni s két útközdő közé került. Egy pillanat — s mikor a kocsiok szétváltak, Brezák holtan bukkott a sinekre. A szerencsétlen fiatal ember mellkasát úgy összenyomta a két útközdő, hogy a szíve megszakadt és elvérzett. A bíróság a vizsgálatot megindította, s a hullaboncolást elrendelte. Ez f. hó 7-ikén Tiszolezon fogantatosították, most folyik a nyomozás arra nézve, terhel-e valakit mulasztás vagy gondatlanság.

Oláhzigányok garázdálkodása. Valóságos csapás az az oláhzigány-vándorlás, mely vármegyénk területén megy végbe, s tehetetlenül állunk szembe vele. s kénytelenek vagyunk garázdálkodásaikat tűrni és állandó rettegésben lenni. Napról napra panasz panasz után érkezik. Itten loptak, amott raboltak stb. A hét folyamán is e hó 10-én **Bárczy** István csendőr őrsvezető késő éjjel 12 órakor kísért be Rimaszécsről egy négy kocsiból álló cigány karavánt, a mely értesülésünk szerint a balogvölgyi krumpli földeket dézsmálta meg alaposan.

Nyugtázás. A rimaszombati polgári olvasókörben október hó 7-ik napján megtartott műkedvelői előadásnak bevételé belépődíjak és felülfizetésekből volt 400 — fill. Kiadása pedig 159 62 fill. Maradvány 240 38 fill. Felülfizetéseikkel hozzájárultak: Rock Károly 4 korona, ifj. Baksay József 3 korona, Rónay Gyula, Farkas Lajos és Szojka Pál 2—2 korona, Császár Pal és Tuba Bálint 1—1 korona. — Rimaszombat, 1906. október hó 10. **Gábris Barnabás**, h. pénztáros.

A gömörmezei múzeumnak ajándékozott tárgyak jegyzéke 1906. szeptember hóban.

Négy ezüst és 10 darab rézpénz. Szűcs Györgytől. Tompa Mihály iróasztala, Farkas Gyula (Putnok), hagyatékából özvegye, szül. Szentpétery Jolán. Rimaszombati egyes. protestáns főgimnázium Értesítője 1905—6. évről, Loysch Ödöntől. Tizenegy drb. gipszmaszk (Napoleon, Luther, Canova, Schiller, Göthe, Tasso, Weber, Mendelssohn, Beethoven, nagy Frigyes s egy nő) dr. Maurer Artur Rozsnyó Dukátmérleg 4 drb. súlylyal, börtökban, Missura Lászlótól Rozsnyó. 18 drb. régi irat, 2 drb. bronztárgy, Stehlszky Ignácztól. Réz pecsétnyomó, Hűvösy Lajostól F. Pokrágy. Régi huszárnnyereg, kis bőrdönd (Szűgyi családtól), Bernáth Gézától. 8 drb. rézpénz. Kriston Kálmántól. 3 drb. rézpénz. Szűcs Dezsőtől. Egy forintos bankjegy 1888 ból, Hujber Istvántól. Gedóvár két kulcsa. Kubinyi Aladártól. Fűzesi Márton két munkája, Terray Istvántól Századunk 1868. évfolyama két kötet, Szécsi Oszkártól Serke. 24 kötet régi könyv. Cseh Janostól. A m. gazda-szövetség kiadványaiból 14 füzet az 1904 iki nemzetközi szövetk kongresszusának irataiból 3 füzet, egyéb 10 füzet. dr. Bernáth Istvántól Budapest. A kegyes adományozóknak ezennel halás köszönet mond az igazgatóság.

Eladó a rimaszombati földműves iskola tenyészetéből származó **4 drb. kan- és 3 drb. kocza malacz.** — Az állatok tiszta verű, szépen fejlettek, vérszmentesek s így tenyésztésre igen ajánlatok. — **Kinél?** Megtudható a kiadóhivatalban.

RÁBELY KÁROLY

KÖNYVKÖTÉSZE
RIMASZOMBAT, Kossuth Lajos-utca 5. sz.

Alulírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szives tudomására, hogy a már négy év óta fennálló és a legjobb hírnek örvendő

könyvkötészetemet mindenféle legújabb rendszerű gépek, divatos betűk, körzetek, díszítő tárgyak stb. vel szereltem fel; miért is **ajánlom szolgáltatásom** bárkinek a könyvkötészet körébe tartozó munkáknak pontos, divatszzerű és szolid kivitelben való elkészítésére.

Felhívom könyvkötészetemre a vidéki jegyző és tanító urak, valamint a kaszinók, olvasókörök és énekkarok jóakaratu figyelmét is, kérve pártfogásukat.

Itt említem meg és hívom fel a vidék figyelmét, hogy vármegyénk minden nagyobb helyén megjelenek országos vásárok alkalmával a raktáromon levő több mint **ötven különböző-féle** kivitelű ima- és énekes könyveimmel; a melyek a legújantóább áron nálam szerzhetők meg; — ugyanakkor **bekötni való műveket is átvesszek**, miáltal a postai küldés feleslegessé válik.

A nagyérdemű közönség jóakaratu pártfogását ismételtén kérve, vagyok kiváló tisztelettel
RÁBELY KÁROLY,
Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca 5. sz.

Hazai gyártmányu sirkoszorúk!

Páratlan izléses kötésű hazai gyártmányu **művirág- és szalmavirág-sirkoszorúk**, továbbá remek kiállítású és nagyon tartós

gyöngy- és érc-sirkoszorúk

óriási választékban minden kivitelben, a legolcsóbb árak mellett.

Vidéki megbízások **bárhová teljesen bérmentve** küldetnek.

STECH KÁLMÁN
áruháza Rimaszombat.

A nagyérdemű gazdaközönség és kereskedelmi köröknek tisztelettel hozom tudomására, hogy **Rimaszombatban**

LEDERER VILMOS

gazdasági, kereskedelmi, bizományi ügynökség és terménykereskedés törvényszékiileg bejegyzett cégem alatt gazdasági szükségletekben és kereskedelmi árukban **ügynökségi és bizományi irodát nyitottam.**

Ennek igénybe vétele által a nagyérdemű gazdaközönség azon kellemes helyzetbe jön, hogy bármily szükségleteit itthon helyben, minden költség-s és fáradságos utánjárás nélkül, megbízható módon, e edeti gyári árakon, jutányosan beszerezheti és kereskedelmi ügyeit itthon előnyösen lebonyolíthatja.

Főtörökvelem leend ezen czelnak lelkiismeretesen és a legpontosabban megfelelni, minél fogva kérem a nagyérdemű gazdaközönséget, szolgálataimat bizalommal és minél terjedelmesebb módon igénybe venni.

Ügycöröm:

1. Birtokok adásvétele és bérletek közvetítése.
2. Bármily gazdasági termelvény adásvétel közvetítése.
3. Tözsdei határidőzúletek közvetítése bank után.
4. Szarvasmarhák, lovak, birkák és sertések bevásárlása és eladásának közvetítése.

5. Állatbiztosítás (szarvasmarhák, lovak, juhok), melyben kártérítés nyújtatik 80% erejéig, ha azok **baletet, tűz vagy betegség** folytán — a **járványos betegségeket** is beleértve — akár **természetes kimúlással, akár kén szer-vágás** vagy pedig **kiirtás** következtében életüket veszítik. Tehat **minden esély ellen.** Azonkívül **herelés és szállítás** eseteiben — olcsó díjtételek mellett. **6. Terméselőleg-nyújtás** bankamatláb mellett.

Árúczikkelm: Mindennemű gazdasági gépek, u. m. ekék, boronak, rögtörő hengerek, extirpatorok, kapáló és töltető ekék, vetőgépek, rostak, járgányok, cseplőgépek, szecskav. gók, répavagók, lovasgerbelyék és szenaforgatók, fűkaszaló és aratógépek, benzinmotorok, hid- és marhamérlegek, tizedes-mérlegek stb.

Műtrágyák: Thomas-salak 16—18%, superphosfát 16—19%, kálisó 20, 30 és 40%, chilisalétrom, trágyagipsz, szárított sertés- és marhatrágya.

Erőtakarmányok: Kishér erőtakarmány 12% protein és zsír, 20—22% cukortartalommal. Folyékony melasse 48—50% cukortartalommal. Száritott cukorrépa-szele, konkoly, takarmányliszt 8. sz., buza-, rozs és árpa-korpa malata-csira, száraz moslék. Repczepogácsa, napraforgó- és tokmagp gácsa.

Gepolajok és consistens kenőanyagok. Gépszjak, ötelaruk, lótakarók, zsakok és ponyvák. Tiszta kókusz-zsír, mely helyettesíti a drága sertés- és lúdzsirt. Szilvórium, törköly és seprő-pálinka, áthuzat és raky-hordókban.

Eredeti gyári árak.
Előnyös fizetési módzatok.

Hirdetmény.

A nagyörcezi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Rácz testvérek budapesti bejelentő czég** végrehajthatónak **Weissmann Imre** budapesti (I ker., Battyány-ut 61. sz.) lakos végrehajtást szenvedő elleni 1100 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyörcezi kir. járásbíróság) területén lévő Ratkószabadi község határában fekvő, a ratkószabadi 78. sz. tjkönyvben felvett A 1. sor, 268. hrzi számú malom, udvar és kertből álló s a Weissmann Imre tulajdonát képező ingatlanra az árverést 1200 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1906 évi november hó 3-ik** napján, délelőtti 10 órakor Ratkószabadi községben, a községi bíró bazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becs. árának 10% -át vagyis 120 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8 § ban, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bírószágnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyörcezen 1906. évi augusztus hó 24 napján
A nagyörcezi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.
Garda, kir. aljárásbíró.

Hirdetmény.

486 sz. — Alulírott bírószági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbírószágnak 1900. évi V. 379. számú végzése következtében **dr ifj. Institóriz Endre** ügyvéd által képviselt **nyustyai takarékpénztár** javára **idb Terek György** hodinai és társai ellen 68 korona 62 fillér perkoltság erejéig kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 840 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyörcezi kir. járásbíróság 1906. évi V. 320/1. számú végzése folytán 68 korona 62 fillér tőkekövetelés, és eddig összesen 3 korona 35 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig alperesek lakásán, Gömörhegyvagon leendő megtartására **1906. évi október hó 20-ik napjának** délelőtti 9 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérők, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyörcezen. 1906. évi október hó 1-én.
Holló Arzén, kir. bir. végrehajtó.

Id. RÁBELY MIKLÓS

KÖNYVNYOMDÁJA RIMASZOMBAT, POKORÁGYI-UTCZA 1.

*** **

Ajánlja a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt, .. modern berendezésű ..

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák pontos, gyors és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett



Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok és levélborítékok stb.

Pénzintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények, szelvények, betétkönyvecskek, üzleti könyvek, mérlegszámlák.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és ragezdeluk, intő levelek, levélpapírok és borítékok cégnyomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelező-lapok stb. — Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek gyászjelentések, név- jegyek stb. elvállaltatnak.